

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/24-01/44

URBROJ: 354-02/5-24-13

Zagreb, 28. veljače 2024.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, predsjednice te Danijele Antolković, Alice Brand, Karmele Dešković i Jasnice Lozo, članica, postupajući po žalbi žalitelja A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, OIB: 29524210204 u odnosu na odluke o odabiru za grupu 1 – korisnici 1, grupu 5 – korisnici 5, grupu 6 – korisnici 6, grupu 7 – korisnici 7, grupu 9 – korisnici 9, grupu 11- korisnici 11 i grupu 12 – korisnici 12, u otvorenom postupku javne nabave, s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od 36 mjeseci, broj objave: 2023/S F02-0100013, ispravak objave broj: 2023/S F14-0100004 i broj: 2023/S F14-0100011, predmet nabave: elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži i oprema (po grupama), naručitelja Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Zagreb, OIB: 17683204722, kao središnje tijelo koje provodi postupak za korisnike po grupama, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21), te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22, dalje: ZJN) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Odbija se žalba žalitelja A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, kao neosnovana.
2. Odbija se zahtjev žalitelja A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Zagreb kao središnje tijelo koje provodi postupak javne nabave za korisnike po grupama, objavio je 26. listopada 2023. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od 36 mjeseci, broj objave: 2023/S F02-0100013, predmet nabave: elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži i oprema. Predmet nabave je podijeljen u 14 (četrnaest) grupa.

U EOJN RH naručitelj je objavio 30. listopada 2023. Ispravak - Obavijest o izmjenama ili dodatnim informacijama broj objave: 2023/S F14-0100004 i dana 10.

studenoga 2023. Ispravak - Obavijest o izmjenama ili dodatnim informacijama broj objave: 2023/S F14-0100011. Kriterij odabira ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda, gdje su kao kriteriji za svaku grupu određeni cijena ponude 90 bodova i rok rješavanja prigovora korisnika 10 bodova.

U navedenom postupku javne nabave u grupi 1 dostavljene su četiri ponude koje je naručitelj ocijenio valjanima te je Odlukom o odabiru za tu grupu Br. 6/2023-1 od 22. siječnja 2024. odabrao kao ekonomski najpovoljniju ponudu ponuditelja Terrakom d.o.o. Zagreb.

U navedenom postupku javne nabave u grupi 5, 6, 7, 9 i 12 dostavljene su po četiri ponude koje je naručitelj ocijenio valjanima te je Odlukama o odabiru od 22. siječnja 2024. za svaku navedenu grupu odabrao kao ekonomski najpovoljniju ponudu ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb.

U navedenom postupku javne nabave u grupi 11 dostavljene su tri ponude koje je naručitelj ocijenio valjanima te je Odlukom o odabiru Br. 6/2023-11 za tu grupu od 22. siječnja 2024. odabrao kao ekonomski najpovoljniju ponudu ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb.

Na predmetne Odluke o odabiru urednu žalbu je 2. veljače 2024. ovom tijelu izjavio žalitelj A1 Hrvatska d.o.o. Zagreb. Žalitelj u žalbi u bitnom osporava zakonitost pregleda i ocjene odabrane ponude Telemach Hrvatska d.o.o., Zagreb u grupama 5, 6, 7, 9, 11 i 12, valjanost ponude drugorangiranog ponuditelja Terrakom d.o.o. kao i valjanost ponude tog ponuditelja koji je odabran u grupi 1 predmeta nabave. Žalbenim zahtjevom traži poništenje predmetnih Odluka o odabiru kao i naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 66.360,00 EUR.

Naručitelj u odgovoru na žalbu osporava osnovanost žalbenih navoda te predlaže žalbu odbiti kao neosnovanu.

Odabrani ponuditelj u dostavljenom očitovanju osporava osnovanost žalbenih navoda te predlaže odbiti žalbu i zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka kao neosnovane.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi, zapisnika o otvaranju ponuda, ponuda odabranih ponuditelja, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda za grupu 1, grupu 5, grupu 6, grupu 7, grupu 9, grupu 11 i grupu 12 predmeta nabave, Odluke o odabiru za navedene grupe te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je neosnovana.

Žalitelj navodi da odabrani ponuditelj Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb u grupama 5, 6, 7, 9, 11 i 12 nije dokazao nekažnjavanost sukladno ZJN i točki 4.1.dokumentacije o nabavi, jer je za člana nadzornog odbora, Viktoriju Boklag, državljanku Republike Malte, s prebivalištem u Italiji, dostavio Uvjerenje iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije kojim se potvrđuje da u bazama

podataka Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) nema evidencije. Naime, dostavljenim uvjerenjem potvrđuje se da nema podataka pa nije jasno znači li navedeno da osoba u odnosu na koju se izdaje navedeno uvjerenje nije kažnjavana ili sustav kaznene evidencije – Državno odvjetništvo pri sudu u Milanu nema pristup podacima iz Malte pa nije niti u mogućnosti izvršiti dohvat istih, ističe žalitelj. Dalje u bitnom navodi da su na službenim stranicama ECRIS sustava, na koji se u svom popratnom dopisu Telemach poziva, dostupni standardizirani obrasci izvadaka iz kaznenih evidencija za sve zemlje Europske unije koje su članice ECRIS-a, a dostavljeno uvjerenje ne odgovara talijanskom obrascu dostupnom na službenim stranicama ECRIS sustava kojim se eksplicitno potvrđuje da osoba nije osuđivana – eng: no convictions (dakle, ne da nema podataka), a niti malteškom obrascu dostupnom na tom sustavu. U prilogu navoda dostavlja prijevod oglednog primjerka talijanskog obrasca i malteškog obrasca. Dodatno, ističe kako iz javno dostupnih izvora proizlazi da je u Republici Malti putem Ureda za kaznenu evidenciju moguće ishoditi izvadak iz kaznene evidencije (<https://www.servizz.gov.mt/en/Pages/Police-Justice-and-Defence/Law-and-Order/Malta-Police-Force/WEB044/default.aspx>).

Stoga, ističe žalitelj, nejasno je zašto je za Viktoriju Boklag, dostavljeno uvjerenje države prebivališta, a ne države čije je osoba državljanin te zašto se odabrani ponuditelj u popratnom dopisu poziva na ECRIS bazu podataka kada je očito da dostavljeno uvjerenje nije sukladno ECRIS standardima. Smatra da navedeni propust također predstavlja osobito bitnu povredu ZJN 2016 iz članka 404. stavak 1. točka 5.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom navodi da sustav e-Certis za Republiku Maltu propisuje da se ne postojanje osnova za isključenje iz članka 251. stavak 1. točka 2. ZJN 2016 dokazuje ESPD obrascem, što znači da je od odabranog ponuditelja pribavio po vrsti, obliku i sadržaju valjan dokaz u odnosu na okolnosti iz članka 251. stavak 1. točka 2. ZJN 2016, jer nije ovlašten zahtijevati drugačije vrste dokaza u sustavu e-Certis od onih koji su obuhvaćeni navedenim sustavom. Navedeno stajalište potvrđeno je u pravnoj praksi Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, Rješenjem KLASA:UP/II-034-02/18-01/777 od 23. studenoga 2018. godine. I sam žalitelj u žalbi navodi: „Za državljane EU, ponuditelj treba sukladno članku 269. Zakona o javnoj nabavi, prvenstveno dostaviti dokaze navedene u sustavu e-Certis za pojedinu državu članicu.“ Naručitelj dalje navodi da je odabrani ponuditelj dostavio i dodatne dokaze: Uvjerenje iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije i Izjavu o nekažnjavanju koju je dao Adrian Josip Ježina kao predsjednik uprave za sebe, gospodarski subjekt i za osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osobe koje imaju ovlasti zastupanja, donošenje odluka ili nadzora, uključujući i Viktoriju Boklag. U odnosu na Uvjerenje iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije proizlazi da u odnosu na Viktoriju Boklag „nema evidencije“, dakle nije kažnjavana. Naručitelj se poziva na pravno shvaćanje Visokog upravnog suda izraženo u presudi Poslovni broj: UsII-296/20-8. Nadalje, dostavljeni dodatni dokument o nekažnjavanju, ne predstavlja dokument iz e-Certis sustava, već je pribavljen putem Informatičkog servisa za razmjenu podataka o kaznenim evidencijama u Europskoj uniji (ECRIS), a koji je uspostavljen s ciljem razmjene podataka o osuđujućim presudama među državama članicama EU-a. Naručitelj je uvidom na internetskim stranicama ECRIS-a (<https://ecris.eu/countries/>) utvrdio da ECRIS omogućuje provjeru kaznene evidencije u svim zemljama EU-a i Ujedinjenog Kraljevstva. Stoga je jasno da žalitelj u žalbi upućuje na zastarjele podatke s mrežnih stranica Ministarstva pravosuđa Republike Italije (https://www.giustizia.it/giustizia/it/mg_2_1_5.page), u kojima je navedeno: „Popis država članica povezanih s ECRIS-om: Sve zemlje članice EU-a,

uključujući Ujedinjeno Kraljevstvo, s izuzetkom Malte, Portugala i Slovenije.“ Opreza radi, naručitelj pojašnjava da je mrežna stranica Ministarstva pravosuđa Republike Italije posljednji put ažurirana 12. travnja 2018. godine i ne sadrži ažurirane informacije o drugim državama, u ovom slučaju o Malti. Navedenom odgovoru prilaže dokaze na koje se pozvao u svom odgovoru.

Odabrani ponuditelj je u očitovanju na žalbu i na naručiteljev odgovor naveo da je uvidom u sustav e-Certis za državu članicu Europske unije Republiku Maltu određeno da je ESPD obrazac dokument putem kojeg se dokazuje nekažnjavanost, kojeg je i dostavio (jedan za sve grupe). Dalje navodi da ga je tijekom postupka naručitelj pozvao na dostavu podatka o državljanstvu osoba te ukoliko pojedina osoba nije hrvatski državljanin potrebno je dokazati da pravomoćnom presudom ista nije osuđena za odgovarajuća kaznena djela iz točke 4.1. Dokumentacije o nabavi. Odabrani ponuditelj postupio je na način naveden u zahtjevu naručitelja, dostavivši naručitelju prvenstveno Izjavu iz članka 265. stavka 2. u vezi s člankom 251. stavkom 1. ZJN danu sukladno Pravilniku o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, ovjerenu kod javnog bilježnika, od dana 29. studenog 2023. godine (dalje: Izjava o nekažnjavanju). Predmetna izjava je tako dana od strane osobe ovlaštene za zastupanje odabranog ponuditelja, za sebe, za gospodarski subjekt, te za sve osobe koje su članovi uprave i nadzornog odbora istog, uključujući člana nadzornog odbora, Viktoriju Boklag, državljanku Republike Malte. Navodi da Direktiva 2014/24/EU u članku 60. stavku 2. propisuje da se izjava davatelja, a kojom se dokazuje nepostojanje osnova za isključenje, koje je ovdje naručitelj propisao u dokumentaciji o nabavi, može dati ispred nadležne sudske ili upravne vlasti, bilježnika ili nadležnog strukovnog ili trgovinskog tijela u državi članici Europske unije, dakle, i u Republici Hrvatskoj. Opreza radi, iako je uvidom u e-Certis kao relevantan dokaz za nekažnjavanost propisan ESPD obrazac kao vrsta dokaza, odabrani ponuditelj jest, osim Izjave o nekažnjavanju, za člana nadzornog odbora, Viktoriju Boklag, državljanku Republike Malte, dostavio i Potvrdu Ministarstva pravosuđa Republike Italije, kojom se između ostalog potvrđuje da u bazama podataka Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije nema evidencije. Putem ovog dodatnog dokaza, odabrani ponuditelj je samo dodatno potvrdio da državljanka Republike Malte (koja je član nadzornog odbora) nije kažnjavana budući da iz potvrde proizlazi da u Europskom informacijskog sustavu kaznene evidencije nema upisa. Dalje, odabrani ponuditelj navodi da u dostavljenom dokazu sa službenih stranica Ministarstva pravosuđa Republike Italije o tome da su sve zemlje članice EU-a, uključujući Ujedinjeno Kraljevstvo, s izuzetkom Malte, Portugala i Slovenije, povezane s ECRIS-om, namjerno nije naveden datum objave 12. travnja 2018. godine, stoga je riječ o nepotpunom i nevažećem, ali i zastarjelom dokazu. U konačnici odabrani ponuditelj ističe da je i nevažeći dokaz žalitelja za koji tvrdi da je preuzet sa službenih stranica ECRIS sustava European Union Criminal Record Certificate - ECRIS, s obzirom da je na naprijed citiranoj stranici/linku, na dnu navedena napomena kako je riječ o tvrtki koja nudi komercijalne usluge, a naziva se isto ECRIS.

U žalbenom je postupku uvidom u dokumentaciju o nabavi utvrđeno da je naručitelj točkom 4.1. Osnove povezane s kaznenim presudama odredio da će isključiti gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave ako utvrdi da: 1. je gospodarski subjekt koji ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta i koja je državljanin Republike Hrvatske pravomoćnom presudom osuđena za navedena kaznena djela, odnosno

da: 2. je gospodarski subjekt koji nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta i koja nije državljanin Republike Hrvatske pravomoćnom presudom osuđena za kaznena djela iz točke 1. podtočaka od a) do f) članka 251. stavka 1. ZJN 2016 i za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

Točkom 4.1.5. Način dokazivanja propisano je da za potrebe utvrđivanja da ne postoje okolnosti iz ove točke, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD-u kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje da ne postoje osnove za isključenje: a) izvadak iz kaznene evidencije ili drugog odgovarajućeg registra ili, ako to nije moguće, jednakovrijedni dokument nadležne sudske ili upravne vlasti u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin, kojim se dokazuje da ne postoje navedene osnove za isključenje. Ako se u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin ne izdaju gore navedeni dokumenti ili ako ne obuhvaćaju sve gore navedene okolnosti, gospodarski subjekt dostavlja: b) izjavu pod prisegom ili, ako izjava pod prisegom prema pravu dotične države ne postoji, izjavu davatelja s ovjerenim potpisom kod nadležne sudske ili upravne vlasti, javnog bilježnika ili strukovnog ili trgovinskog tijela u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin. Izjavu može dati osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta.

Navedenom točkom dalje je propisano „Davanje informacija o državljanstvu: - gospodarski subjekti koji nemaju poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i/ili osobe koje nisu državljani Republike Hrvatske moraju navesti u kojoj državi imaju poslovni nastan, odnosno podatak o državljanstvu osoba koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta. Za potrebe utvrđivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: a) u obliku ispunjenog ESPD obrasca, Podaci o gospodarskom subjektu, Podaci o gospodarskom subjektu i/ili Podaci o zastupnicima gospodarskog subjekta, ili b) u obliku izjave / popisa u slobodnoj formi.“

Na temelju raspoložive dokumentacije predmetnog postupka javne nabave utvrđeno je da je odabrani ponuditelj u ponudama u predmetnim grupama dostavio ispunjeni obrazac ESPD. Dalje je utvrđeno da je naručitelj tijekom postupka pregleda i ocjenjivanja ponuda pozvao odabranog ponuditelja da dostavi podatke o državljanstvu osoba te da ukoliko pojedina osoba koja je navedena kao član, upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora trgovačkog društva nije hrvatski državljanin, dokaže da pravomoćnom presudom ista nije osuđena za odgovarajuća kaznena djela iz točke 4.1. Dokumentacije o nabavi - dio Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog

subjekta i za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU, te da za osobe koje nisu hrvatski državljani dostavi sljedeće ažurirane popratne dokumente: a) izvadak iz kaznene evidencije ili drugog odgovarajućeg registra ili, ako to nije moguće, jednakovrijedni dokument nadležne sudske ili upravne vlasti u državi čiji je osoba državljanin, kojim se dokazuje da ne postoje navedene osnove za isključenje (dokumenti ne smiju biti stariji više od 6 mjeseci od dana početka postupka javne nabave). Dan početka postupka javne nabave je 24. listopada 2023. godine. Ukoliko se u državi čiji je osoba državljanin ne izdaju gore navedeni dokumenti ili ako oni ne obuhvaćaju sve okolnosti točke iz 4.1. Dokumentacije o nabavi - dio Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, potrebno je dostaviti: b) izjavu pod prisegom ili, ako izjava pod prisegom prema pravu dotične države ne postoji, izjavu davatelja s ovjerenim potpisom kod nadležne sudske ili upravne vlasti, javnog bilježnika ili strukovnog ili trgovinskog tijela u državi čiji je osoba državljanin. Za državljane EU, ponuditelj treba sukladno članku 269. Zakona o javnoj nabavi, prvenstveno dostaviti dokaze navedene u sustavu e – Certis za pojedinu državu članicu.

Postupajući po opisanom zahtjevu naručitelja, odabrani ponuditelj je uz popratni dopis od 8. siječnja 2024. godine, u kojem je naveo da je Viktorija Boklag državljanka Republike Malte, ali da u e-Certis sustavu nije propisan dokaz sukladno članku 269 ZJN., te je dostavio u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, Uvjerenje iz sustava kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije od 10. listopada 2023., kojim se potvrđuje da na ime Viktorije Boklag u bazama podataka Europskog sustava kaznene evidencije nema podataka.

Ujedno je dostavljena i Izjava o nekažnjavanju prema kojoj Adrian Josip Ježina kao predsjednik uprave pod materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljuje, da on osobno niti gospodarski subjekt niti osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osobe koje imaju ovlasti zastupanja, donošenje odluka ili nadzora gospodarskog subjekta, koja izjava obuhvaća i osobe koji nisu državljani Republike Hrvatske, nisu pravomoćnom presudom osuđeni za kaznena djela od a) do f) iz članka 251. stavka 1. ZJN 2016 odnosno članka 57. stavka 1. Direktive 2014/2024/EU, kao ni za odgovarajuća kaznena djela koja prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta odnosno države čiji su državljani. U navedenoj izjavi, poimence je navedena Viktorija Boklag.

Prema odredbama članka 251. stavka 1. točke 2. ZJN 2016 javni naručitelj je obvezan isključiti gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave ako utvrdi da je gospodarski subjekt koji nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta i koja nije državljanin Republike Hrvatske pravomoćnom presudom osuđena za kaznena djela iz točke 1. podtočaka od a) do f) ovoga stavka i za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

Nadalje, u članku 265. stavku 1. ZJN 2016 propisuje se da je javni naručitelj obvezan kao dostatan dokaz da ne postoje osnove za isključenje prihvatiti: izvadak iz kaznene evidencije ili drugog odgovarajućeg registra ili, ako to nije moguće, jednakovrijedni dokument nadležne sudske ili upravne vlasti u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin, kojim se dokazuje da ne postoje osnove za isključenje iz članka 251. stavka 1. toga Zakona,

dok se u stavku 2. tog članka propisuje da ako se u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin ne izdaju dokumenti iz stavka 1. toga članka ili ako ne obuhvaćaju sve okolnosti iz članka 251. stavka 1. ZJN 2016, oni mogu biti zamijenjeni izjavom pod prisegom ili, ako izjava pod prisegom prema pravu dotične države ne postoji, izjavom davatelja s ovjerenim potpisom kod nadležne sudske ili upravne vlasti, javnog bilježnika ili strukovnog ili trgovinskog tijela u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin.

Članak 269. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj koristi sustav e-Certis radi dobivanja podataka o vrstama i oblicima dokaza iz pododjeljka 2. ovoga odjeljka te o nadležnim tijelima koja ih izdaju u državama članicama, dok stavak 2. tog članka propisuje da je javni naručitelj obavezan zahtijevati prvenstveno one vrste i oblike dokaza iz pododjeljka 2. ovoga odjeljka koji su obuhvaćeni sustavom e-Certis, ako su podaci u sustavu e-Certis ažurirani.

Zatim, članak 20. stavak 10. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine broj 65/17, 75/20; dalje Pravilnik) propisuje da izjavu iz članka 265. stavka 2. u vezi s člankom 251. stavkom 1. ZJN 2016 može dati osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta.

Uzevši u obzir propisane odredbe dokumentacije o nabavi, dostavljene dokumente na okolnost utvrđivanja nepostojanja okolnosti za isključenje prema odredbi članka 251. ZJN 2016 te relevantne zakonske odredbe, ovo tijelo je utvrdilo da je naručitelj valjano za člana nadzornog odbora Viktoriju Boklag utvrdio da ne postoje razlozi za isključenje iz članka 251. ZJN 2016. Naime, prema podacima iz e-Certisa za Republiku Maltu kao valjani dokaz za utvrđivanje nepostojanja osnova za isključenje povezanih s kaznenim presudama predviđen je ESPD obrazac. Postupajući po zahtjevu za dostavom ažuriranih popratnih dokumenata, kao dokaz da ne postoje osnove za isključenje povezane s kaznenim presudama za člana nadzornog odbora Viktoriju Boklag, odabrani ponuditelj je dostavio Uvjerenje iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije od 10. listopada 2023. kojim se potvrđuje da u bazama podatka Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) nema evidencije te skupnu Izjavu o nekažnjavanju od 29. studenoga 2023. sukladno članku 20. stavak 10. Pravilnika u kojoj je poimence navedena i Viktorija Boklag, a koja izjava je ovjerena od strane javnog bilježnika broj: OV-11823/2023. dana 4. prosinca 2023.

Točno naručitelj navodi da dostavljena isprava o nekažnjavanju (Uvjerenje iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa Republike Italije) ne predstavlja dokument iz e-Certis sustava, već je u pitanju dokaz pribavljen putem Informatičkog servisa za razmjenu podataka o kaznenim evidencijama u Europskoj uniji (ECRIS), a koji sustav je uspostavljen s ciljem razmjene podataka o osuđujućim presudama među državama članicama EU-a. S tim u svezi potrebno je navesti da je žalitelj dostavio dokaz da se sustav ECRIS ne odnosi na Republiku Maltu, koji je datiran 12. travnja 2018. godine, dok je s druge strane naručitelj dostavio dokaz od 8. veljače 2024. o tome da sustav ECRIS omogućuje provjeru kaznene evidencije u svim zemljama EU-a i Ujedinjenog Kraljevstva. Dakle, aktualni su podaci odnosno dokazi koje je dostavio naručitelj u prilog navoda da sustav ECRIS obuhvaća i Republiku Maltu, stoga se može zaključiti da imenovana osoba nije kažnjavana u Republici Malti. U tom smislu neosnovan je prigovor žalitelja o tome kako nije jasno znači li

izraz „nema podataka“ da osoba nije kažnjavana ili da sustav ECRIS nema pristup podacima Republike Malte. Prema ocjeni ovog tijela žalitelj pogrešno tumači navedenu ispravu jer da informacija o evidentiranim kaznenim djelima postoji tada bi takva informacija o osuđivanosti i bila navedena, a u konkretnom slučaju takva informacija ne postoji. Navedeno proizlazi iz Presude VUS-a RH Poslovni broj: USII-296/20-8 od 23. rujna 2020. Ovdje je potrebno ukazati na odredbu članka 3. stavak 1. točka 5. ZJN kojom se definira e-Certis kao internetsko spremište potvrda, elektronički sustav Europske komisije koji sadržava bazu podataka o dokazima koji se dostavljaju u postupcima javne nabave te tijelima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama. S obzirom na to da sustav e-Certis za Republiku Maltu propisuje da se nepostojanje osnova za isključenje iz članka 251. stavak 1. točka 2. ZJN 2016 dokazuje ESPD obrascem, te kako je odabrani ponuditelj Telemach Hrvatska d.o.o. dostavio i skupnu izjavu o nekažnjavanju jasno je da je isti dokazao da ne postoji osnova za isključenje u odnosu na člana nadzornog odbora Viktoriju Boklag. Dostavom Uvjerenja iz kaznene evidencije Republike Italije, kojom je potvrđeno da u bazama Europskog sustava kaznene evidencije nema podataka, dodatno je potvrđena prednje navedena činjenica nekažnjavanja Viktorije Boklag. Dostavljeni dokazi od strane žalitelja (ogledni primjerak malteškog i talijanskog obrasca iz ECRIS sustava te izvadak iz kaznene evidencije, Ureda za kaznenu evidenciju, Republike Malte) za potrebe ocjene konkretnog žalbenog navoda nisu relevantni, jer je naručitelj pravilno ocijenio dostavljene dokumente odabranog ponuditelja koji su sukladni točki 4.1.5. dokumentacije o nabavi i odredbi članka 265. stavka 2. ZJN u vezi s člankom 251. stavkom 1. ZJN. Slijedom svega naprijed navedenog, primjenom mjerodavnog prava na utvrđeno činjenično stanje, cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, u žalbenom postupku je utvrđeno da naručitelj nije učinio propust prilikom pregleda i ocjene odabrane ponude u opisanom segmentu te je ovaj žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj osporava reference iz Popisa glavnih usluga društva Terrakom d.o.o. Zagreb koji je odabrani ponuditelj u grupi 1. odnosno drugorangirani ponuditelj u grupama 5, 7, 9 i 12 navodeći da nije dokazao postojanje uvjeta sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi u smislu da su usluge iste ili slične predmetu nabave. U pitanju su slijedeće reference: „Podatkovne usluge koje obuhvaćaju povezivanje lokacija naručitelja u podatkovnu mrežu“ isporučene Hrvatskom zavodu za zapošljavanje za razdoblje od 01.01.2023. do 31.10.2023. godine na iznos od 104.568,00 EUR i „Usluge mrežnog povezivanja uz uspostavu podatkovnih virtualnih privatnih mreža i uspostave udaljenog pristupa“ isporučene Financijskoj agenciji za razdoblje 01.01.2022.- 31.10.2023. godine na iznos od 134.338,00 EUR.

Žalitelj također, osporava ponudu odabranog ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb u grupama 5, 6, 7, 9, 11 i 12 te navodi da nije dokazao postojanje uvjeta sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi, jer je u popisu glavnih usluga naveo reference koje nisu iste ili slične predmetu nabave i to: „Ugovor o pružanju usluge OT Interneta“ isporučene društvu Bauhaus Zagreb; „Okvirni ugovor o korištenju podatkovnih usluga br. 20/131374-07505, sukladno održanoj aukciji broj WS437463632, 30.06.2020.“ isporučene Zagrebačkoj banci; „Ugovor o nabavi usluga međusobnog mrežnog povezivanja lokacija Fine te određenih lokacija institucija kojima Fina pruža usluge“ isporučeni Financijskoj agenciji te ugovori isporučeni Hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj mreži – CARNET i to 5 ugovora o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta/vodova.

Žalitelj osporava navedene reference navodeći da podatkovne usluge i povezivanje lokacija naručitelja u podatkovnu mrežu, usluge uspostave podatkovnih virtualnih privatnih mreža, usluge Interneta, podatkovne usluge i usluge održavanja kapaciteta i vodova nisu slične uslugama traženim u ovom postupku nabave, odnosno govornim uslugama. Žalitelj se poziva i citira odredbe Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 76/22.; dalje: ZEK) u bitnom navodeći da elektroničke komunikacijske usluge predstavljaju usluge koje se pružaju uz naknadu putem elektroničkih komunikacijskih mreža, a uključuju i interpersonalne komunikacijske usluge. Navedene usluge omogućuje izravnu interpersonalnu i interaktivnu razmjenu obavijesti putem elektroničkih komunikacijskih mreža između ograničenog broja osoba, a iste se dijele na brojevno neovisne i brojevno utemeljene interpersonalne komunikacijske usluge. Žalitelj dostavlja i Stručno mišljenje o nazivima djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga koje je izdala Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (KLASA: 011-02/21-04/01; URBROJ: 376-05-4-21-3), a u kojem se navodi da je HAKOM izmijenio taksonomiju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, radi usklađenja s obvezama koje proizlaze iz Direktive (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija. Stručnim mišljenjem se pojašnjava da djelatnost pod nazivom brojevno utemeljena interpersonalna komunikacijska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži (uključujući nomadske usluge) prema sadržaju odgovara djelatnosti javno dostupne telefonske usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži. Pojam javno dostupne telefonske usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17.; dalje: ZEK 2017) koji je bio na snazi u trenutku donošenja predmetnog stručnog mišljenja HAKOM-a, prema članku 2. stavak 1. točka 26. ZEK-a 2017 imao je sljedeće značenje: 26. javno dostupna telefonska usluga: usluga koja je dostupna javnosti za izravno ili neizravno slanje i primanje nacionalnih poziva, ili nacionalnih i međunarodnih poziva biranjem brojeva iz nacionalnog ili međunarodnog plana numeriranja. Žalitelj ističe da se predmet nabave odnosi na uslugu koja omogućuje komunikaciju vezanu za brojeve u nacionalnom ili međunarodnim planovima numeriranja, dok sporne usluge u ponudama Terrakom d.o.o., Zagreb i Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb obuhvaćaju usluge podatkovnog povezivanja lokacija, mrežnog povezivanja, najma i održavanja elektroničkih komunikacijskih kapaciteta, koji nisu po svojoj prirodi namijenjene govornoj komunikaciji, slijedom čega nisu valjan dokaz sposobnosti za izvršavanje predmeta nabave, tj. javne telefonske usluge na lokacijama korisnika.

Dodatno, žalitelj osporava referencu za usluge isporučene IT Jedan d.o.o. navodeći da je u pitanju vlastita referenca koja se ne može provjeriti po članku 268. ZJN 2016 jer je trgovačko društvo IT jedan d.o.o. (uz Igora Taterevića koji je ujedno i osoba ovlaštena za zastupanje Terrakoma) jedan od osnivača Terrakom d.o.o. te je Igor Tatarević jedini osnivač trgovačkog društva IT jedan d.o.o. Stoga se predmetna referenca ne može priznati kao valjano dokazno sredstvo tehničke i stručne sposobnosti, a navedeno je potvrđeno i rješenjem naslova KLASA: UP/II-034-02/23-01/442 od dana 25. rujna 2023. godine.

Žalitelj ukazuje da je isporuka, odnosno vrijednost isporučenih usluga prema trgovačkom društvu IT jedan d.o.o. bila predmetom preispitivanja i u postupku javne nabave javnih govornih usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži naručitelja Hrvatska elektroprivreda d.d., evidencijski broj nabave DD-V-9/22-D2. U navedenom postupku naručitelj je provjerio, a Hrvatska regulatorna agencija za

mrežne djelatnosti potvrdila da su ukupno prijavljeni bruto prihodi Terrakom d.o.o. od navedene usluge višestruko niži od vrijednosti isporuka iste usluge trgovačkom društvu IT Jedan d.o.o. naznačene na spornoj referenci (čak 6.558.142,42 EUR), a što opravdava tumačenje da vlastita referenca ne može biti valjano dokazno sredstvo u svrhu provjere vjerodostojnosti iste te ukazuje na očito pogrešno prikazivanje činjenica vezanih za utvrđivanje kriterija za odabir gospodarskog subjekta.

Žalitelj dalje osporava vjerodostojnost reference Akton d.o.o. navodeći da je odabrani ponuditelj naveo isti ugovor kao referencu u postupku javne nabave Grada Siska, evidencijski broj nabave 3/23, za razdoblje od 01.09.2020. do 31.05.2023. godine u gotovo duplo manjem iznosu od 267.031,74 eura.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom navodi da žalitelj osporava ukupno 9 referenci odabranog ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb u grupama 5, 6, 7, 9, 11 i 12, vezano za dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti, dok su preostale reference u iznosu od 1.171.377,91 eura i više nego dovoljne za sve grupe u kojima je isti prvorangirani ponuditelj. Navedeni iznos dobiven je zbrojem vrijednosti ugovora koje su druge ugovorne strane potvrdile prilikom provjere informacija o ugovorima. Opreza radi naručitelj se očituje i za reference koje žalitelj osporava. Kao što i odabrani ponuditelj navodi u svom očitovanju na žalbu, Zakonom o elektroničkim komunikacijama nisu definirane sve javne usluge elektroničke komunikacije, ali je iz svega razvidno da su usluge pristupa internetu i podatkovne usluge, ali i glasovne usluge, javne elektroničke komunikacijske usluge koje se pružaju uz naknadu, putem iste nepokretne mreže, ne samo slične, već i ovise jedna o drugoj i koriste istu ili sličnu opremu putem koje se realizira sama usluga. Dakle, bez podatkovnih veza, usluga isporuke glasovnih usluga i internet usluge ne bi bila moguća, ističe zaključno naručitelj.

Nadalje, naručitelj je u tehničkoj specifikaciji opisao elektroničku komunikacijsku mrežu na sljedeći način: „Prijenosne sustave, opremu za prospajanje (komutaciju) ili usmjeravanje i druga sredstva, uključujući dijelove mreže koji nisu aktivni, što omogućuje prijenos signala žičnim, radijskim, svjetlosnim ili drugim elektromagnetskim sustavom, što uključuje satelitske mreže, nepokretne zemaljske mreže (s prospajanjem kanala i prospajanjem paketa, uključujući internet), zemaljske mreže pokretnih komunikacija, elektroenergetske kabelaške sustave u mjeri u kojoj se upotrebljavaju za prijenos signala bez obzira na vrstu podataka koji se prenose.“ Dodatno, VOIP govorna usluga, koja je predmet nabave, je prijenos poziva korištenjem mrežnih protokola te se ujedno i koristi ista mrežna oprema kao za podatkovnu uslugu. Obzirom da naručitelj nabavlja i pristup Internetu putem xDSL usluge, što je vidljivo iz opisa predmeta nabave, usluge podatkovnog ili mrežnog povezivanja i govorne usluge smatraju se istim ili sličnim uslugama. Isto tako obzirom je CPV u navedenom predmetu 64200000 - Telekomunikacijske usluge, te obzirom u samoj dokumentaciji o nabavi naručitelj nije propisao što su slične usluge, naručitelj smatra da se takva odredba treba široko tumačiti, a to je sve što takva odredba može smatrati telekomunikacijskim uslugama. Dakle, ne ono što žalitelj uporno nastoji istumačiti da su to samo javne govorne usluge u nepokretnoj telefoniji, a što je zapravo isto predmetu nabave, a ne slično. Naručitelj u odnosu na žalbene navode oko istih ili sličnih usluga upućuje i na praksu Visokog upravnog suda Poslovni broj: UsII-177/23-10 od 28. studenog 2023. godine. Naručitelj dalje u bitnom navodi da je nakon dostavljenih žalbi izvršio dodatnu provjeru dostavljenih referenci i zatražio od druge strane da, osim iznosa, potvrde i opis izvršene usluge, a što dostavlja u prilogu. Ističe kako nema mehanizama kojima bi utjecao na drugu ugovornu stranu na dostavu odgovora, te smatra da i u tom slučaju nije mogao ocijeniti reference

nevaljanima, obzirom su iste dostavljene sukladno traženju iz dokumentacije o nabavi.

Naručitelj dalje navodi kako su žalitelju sporne reference odabranog ponuditelja Terrakom d.o.o. u grupi 1. odnosno drugorangiranog ponuditelja Terrakom d.o.o. u grupama 5, 7, 9, i 12 te se u bitnoj očituje: U odnosu na žalbene navode po pitanju istih ili sličnih usluga predmetu nabave, a koje žalitelj osporava za usluge pružene Financijskoj agenciji i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, naručitelj se već očitovao kod žalbenog navoda vezanog za Popis izvršenih usluga odabranog ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o., te radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na prednje navedeno. U odnosu na grupu 1. gdje je Terrakom d.o.o. prvo rangirani ponuditelj, te za grupe: 5, 7, 9, i 12, gdje je drugorangirani i bez spornih referenci Terrakom d.o.o. udovoljava traženom, međutim opreza radi naručitelj se očituje, kako slijedi. U odnosu na referencu trgovačkog društva Akton d.o.o. naručitelj se očituje da se predmetna referenca ne odnosi na isto razdoblje kao i referenca koju je Terrakom d.o.o. priložio u postupku javne nabave Grada Siska, a samim time ne može se odnositi niti na istu vrijednost ugovora. U predmetnom postupku javne nabave koji je provodio naručitelj Grad Sisak navedena referenca bila je sporna radi Tiera 1, a što Središnji državni ured kao naručitelj nije niti propisao dokumentacijom o nabavi. Središnji državni ured dokumentacijom o nabavi nije propisao da ponuditelj mora dokazati da je spojen na međunarodnu ili globalnu telekomunikacijsku mrežu putem međusobno neovisnih međunarodnih davatelja usluga koji su registrirani kao Tier 1, samim time žalbeni navod nije povezan s ovim predmetom nabave, te ga naručitelj smatra neosnovanim. Dodatno navodi i da je naručitelj Grad Sisak ponovno odabrao istog ponuditelja i da se žalbeni postupak vodi pod brojem KLASA: UP/II-034-02/24-01/20.

Nadalje, u odnosu na referencu Akton d.o.o., naručitelj napominje da iz samog naziva reference „Ugovor o pružanju telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži“ nije imao razloga sumnjati u istu, obzirom je vidljivo da se radi o istim slugama kao što je i predmet nabave, međutim naručitelj je u pregledu i ocjeni ponuda provjerio isti ugovor kod druge ugovorne strane koja je potvrdila da se usluga uredno izvršila u navedenom iznosu te je ponovno provjerio e-mailom od 6. veljače 2024. godine u kojem se potvrđuje da usluge iz predmetnog ugovora obuhvaćaju usluge: - fiksne telefonije, - pristupa internetu, - dolazni i odlazni pozivi, - usluge 0800 poziva, - najam numeracija, - pristup internetu preko ADSL/VDSL priključaka i optike.

U odnosu na „Ugovor o pružanju usluge u nepokretnoj mreži – usluge fiksne telefonije i besplatnog poziva“ koja je isporučena trgovačkom društvu IT Jedan d.o.o. navodi da je u ugovornom odnosu Terrakom d.o.o. i IT Jedan d.o.o. riječ o različitim trgovačkim društvima. Iako je jedno društvo suosnivač drugog te imaju istog direktora, druga ugovorna strana je i po provjeri naručitelja temeljem članka 264. ZJN 2016 potvrdila izvršenje istog. Ističe kako povezana društva međusobno mogu imati ugovorne odnose pa i ovaj, i da su takvi ugovori uobičajeni u poslovanju trgovačkih društava. Zbog svega navedenog naručitelj smatra da nije mogao tu referencu ocijeniti nevaljanom, ali i bez nje Terrakom d.o.o. s ostalim referencama udovoljava uvjetu sposobnosti za sve grupe u kojima je drugorangirani ponuditelj.

Ocjenjujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u odredbe dokumentacije o nabavi te u ponudu odabranog ponuditelja, kojom prilikom je utvrđeno sljedeće. U točki 3. Podaci o predmetu nabave, naručitelj je opisao predmet nabave kao pružanje javne govorne usluge u nepokretnoj elektroničkoj

komunikacijskoj mreži (telefonske usluge, kombinirane telefonske i Internet xDSL usluge), najam opreme na lokacijama korisnika i nabava telefonskih aparata.

Predmet nabave je detaljnije opisan u priloženoj Tehničkoj specifikaciji i Troškovniku za svaku grupu predmeta nabave. Nadalje, u priloženoj dokumentaciji opisana je javna telefonska usluga na lokacijama korisnika i to 3 Govorna usluga – analogni priključak, 4 Govorna usluga s pristupom internetu preko analogne linije, 5 Govorna usluga – VOIP PBX Trunk te 6 Govorna usluga – VoIP PBX.

Točkom 5.3. Tehnička i stručna sposobnost, podtočkom 5.3.1.3. Uvjeti propisano je da gospodarski subjekt za svaku grupu mora dokazati da je u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini pružio usluge iste ili slične predmetu nabave čiji je zbrojeni iznos (bez PDV-a) minimalno u visini 40% procijenjene vrijednosti nabave pojedine grupe.

Podtočkom 5.3.1.4. Način dokazivanja propisano je da za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 3. ZJN2016, osim ako već posjeduje te dokumente: -popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 3 (tri) godine koje prethode toj godini. Popis treba sadržavati: - naziv i sjedište druge ugovorne strane te kontakt podaci, - naziv i sjedište izvršitelja, - naziv ugovora iz kojeg je vidljivo koje je usluge izvršitelj pružao, - vrijednost usluge bez PDV-a i valutu, - datum i mjesto izvršenja. Ukoliko je vrijednost isporuke usluga izražena u stranoj valuti, naručitelj će preračun iz strane valute izvršiti prema srednjem tečaju HNB na dan otvaranja ponuda. Ukoliko je vrijednost isporuke usluga izražena u hrvatskim kunama, naručitelj će preračun iz strane valute izvršiti prema fiksnom tečaju 1 € = 7,53450 HKN.

U točki 2. podaci o postupku nabave propisane su procijenjene vrijednosti nabave (dalje, PVN) za svaku grupu, pa je tako određeno da je PVN grupe 1 610.000,00 EUR, grupe 5 iznosi 1.200.000,00 EUR, grupe 6 iznosi 1.450.000,00 EUR; grupe 7 PVN iznosi 2.200.000,00 EUR; grupe 9. iznosi 360.000,00 EUR, grupe 11 PVN iznosi 310.000,00 EUR i u grupi 12. PVN iznosi EUR 1.600.000,00 EUR.

Iz dokumentacije postupka proizlazi da je u grupama 5, 6, 7, 9, 11, i 12 predmeta nabave odabrani ponuditelj Telemach Hrvatska d.o.o. kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi, u ESPD obrascu te u ažuriranom popratnom dokumentu (Popis glavnih usluga), naveo ukupno 19 referenci: Bauhaus Zagreb k.d., Ugovor o priključenju na OT telekomunikacijsku mrežu i pružanju javne govorne usluge, 607.955,93 kn, 9.4.2021.-9.4.2023.; Bauhaus Zagreb k.d., Ugovor br.21/160508-07999 o pružanju usluge OT interneta, 924.818,00 kn, 9.4.2021.- 9.4.2023.; Grad Zagreb, ugovor o telekomunikacijskim uslugama u nepokretnoj mreži za potrebe gradskih upravnih tijela, 438.160,74 kn, 10.10.2021.-10.10.2022.; Grad Zagreb, III. Ugovor za elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži, 1.953.208,42 kn, 6.8.2020.- 6.2.2021.; Zagrebački holding d.o.o., Ugovor o pružanju usluge br.2-20/NOS-168-ZGH/17 za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži, 1.200.441,41 kn, 10.7.2020.-10.7.2021.; Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, Rijeka, Ugovor za pružanje telekomunikacijske usluge fiksne telefonije, IP telefonije i pristupa internetu za potrebe DZ primorsko goranske županije, 729.153,20 kn, 17.7.2021.- 17.7.2022.; Tommy d.o.o. Split, Okvirni ugovor o pristupu elektroničkoj

komunikacijskoj mreži, korištenju javne govorne usluge, usluge stalnog pristupa internetu, podatkovnih usluga i najma opreme, 11.057.883,72 kn, 10.2.2020.-20.2.2022.; Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Ugovor o korištenju podatkovnih usluga br.20/131374-07505, 11.648.843,34 kn, 1.7.2020.-30.6.2023.; Hrvatska akademska i istraživačka mreža-CARNET, Ugovor o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta MIZ, 814.4238,90 kn, 1.1.2020.-31.12.2020.; Hrvatska akademska i istraživačka mreža-CARNET, Ugovor o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta MRMSOSP br.289-300-320/20, 210.600,00 kn, 2.1.2021.-31.12.2021.; Hrvatska akademska i istraživačka mreža-CARNET, Ugovor o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta MIZ br. 291-300-310/20, 804.771,45 kn, 31.12.2020.-30.12.2021.; Hrvatska akademska i istraživačka mreža-CARNET, Ugovor o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta i vodova, MZO br.286-300-200-/20, 1.734.389,87 kn, 31.12.2020.-30.12.2021.; Hrvatska akademska i istraživačka mreža-CARNET, Ugovor o najmu i održavanju elektroničkih komunikacijskih kapaciteta MIZ, 790.675,56 kn, 1.1.2022.-31.12.2022.; Financijska agencija, Ugovor o nabavi usluga međusobnog mrežnog povezivanja lokacija Fine te određenih institucija kojima Fina pruža usluge 1.190.760,74 kn, 27.6.2020.-26.6.2021.; Financijska agencija, Ugovor o nabavi usluga međusobnog mrežnog povezivanja lokacija Fine te određenih institucija kojima Fina pruža usluge 1.191.240,00 kn, 20.8.2021.-19.8.2022.; Zagrebački električni tramvaj d.o.o., Ugovor o pružanju usluge br. 1-21/NOS-15-ZET/21 za elektroničke komunikacijske usluge javne nepokretne telekomunikacijske mreže, 187.308,61 kn, 1.1.2022.-31.12.2022.; Primorsko - goranska županija, Ugovor o javnoj nabavi javne govorne usluge u fiksnoj telefoniji, pristupa internetu i usluge prijenosa podataka. 399.380,31 kn, 1.5.2020.-31.4.2021.; Primorsko - goranska županija, Ugovor o javnoj nabavi javne govorne usluge u fiksnoj telefoniji, pristupa internetu i usluge prijenosa podataka 424.009,44 kn, 3.5.2021.-3.5.2022.; Primorsko - goranska županija, Ugovor o javnoj nabavi javne govorne usluge u fiksnoj telefoniji, pristupa internetu i usluge prijenosa podataka, 420.319,29 kn, 4.5.2022.-3.5.2023.

Sukladno članku 290. stavku 1. ZJN 2016, u postupku pregleda i ocjene ponuda naručitelj ocjenjuje pristigle ponude temeljem uvjeta i zahtjeva iz dokumentacije o nabavi.

Članak 268. stavak 5. ZJN 2016 propisuje da se smatra da je uvjet tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 2. ili 3. tog članka vezan uz predmet nabave ako su radovi, roba ili usluge isti ili slični predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave, ako je predmet podijeljen na grupe.

Iz dokumentacije o nabavi je razvidno da je naručitelj predmetni dokaz u pogledu vezanosti uz predmet nabave propisao na način da je omogućio dostavu popisa usluga istih ili sličnih predmetu nabave, te nije propisao koje će usluge smatrati sličnima. Žalitelj, pak, pozivajući se na odredbe ZEK-a i na Stručno mišljenje HAKOM-a ukazuje na definiciju interpersonalne komunikacijske usluge (brojevno neovisne) koja sadržajno odgovara djelatnosti javno dostupne telefonske usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži, odnosno govornoj usluzi. Navodi da se sporne reference iz Popisa glavnih usluga odnose na usluge podatkovnog povezivanja lokacija, mrežnog povezivanja, najma i održavanja elektroničkih komunikacijskih kapaciteta koje po svojoj prirodi predstavljaju usluge koje nisu namijenjene govornoj komunikaciji i nisu povezane s brojevima iz nacionalnog ili međunarodnog plana numeriranja pa stoga nisu valjan dokaz sposobnosti izvršavanja predmeta nabave, tj. javne telefonske usluge na lokacijama korisnika. Takav stav žalitelja je pogrešan budući da žalitelj smatra da je ponuditelj sposoban

za izvršavanje predmeta nabave samo ukoliko dokaže da ima iskustva u pružanju govornih usluga, a koje predstavljaju jedan segment ovog postupka nabave, uz uslugu pristupa internetu, najam opreme na lokacijama korisnika i nabavu telefonskih aparata. Nadalje, naručitelj i odabrani ponuditelj su obrazložili da su usluge pristupa internetu i podatkovne usluge, ali i glasovne usluge, javne elektroničke komunikacijske usluge koje se pružaju uz naknadu, putem iste nepokretne mreže, i da su ne samo slične, već i ovise jedna o drugoj i koriste istu ili sličnu opremu putem koje se realizira sama usluga. Bez podatkovnih veza i usluga isporuke glasovnih usluga i internet usluga ne bi bila niti moguća. Također, sve navedene usluge realiziraju se putem iste pasivne pristupne tehnologije odnosno putem optičkog linka, bakrenih parica ili radio linkova. Naručitelj dodatno objašnjava da se u ovom postupku nabavlja i pristup Internetu putem xDSL usluge, što je vidljivo iz opisa predmeta nabave, stoga se usluge podatkovnog ili mrežnog povezivanja i govorne usluge smatraju istim ili sličnim uslugama, odnosno obuhvaćene su pojmom telekomunikacijske usluge. Ovo tijelo prihvaća argumentaciju naručitelja iz odgovora na žalbu da se ovdje radi o uslugama sličnim predmetu nabave, a žalitelj u žalbenom postupku navedenu tvrdnju naručitelja ničim nije osporio.

Bitno je naglasiti za ocjenu ovog žalbenog navoda da je u dostavljenom Popisu glavnih usluga odabrani ponuditelj naveo ukupno 19 usluga, te je naveo vrijednost usluge (bez PDV-a), vrijeme pružanja usluge i naručitelja usluge. Iz žalbenog navoda proizlazi da žalitelj zapravo osporava 9 usluga s tog popisa jer usluge nisu iste kao što je predmet nabave (govorne usluge).

S obzirom na to da je odabrani ponuditelj u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti dostavio popis s ukupno 19 usluga, a žalitelj ne osporava uredno izvršenje 10 usluga s tog popisa, ovo tijelo prihvaća argumentaciju naručitelja iz odgovora na žalbu, da je odabrani ponuditelj s uslugama koje žalitelj ne osporava, dokazao traženu sposobnost. Osim toga, ovo tijelo ocjenjuje da se naručitelj prilikom ocjene spornih referenci odabranog ponuditelja pridržavao odredbi ZJN i dokumentacije o nabavi. Slijedom svega navedenog, žalbeni navod je u odnosu na ponuditelja Telemach Hrvatska d.o.o. Zagreb koji je odabran u grupama 5, 6, 7, 9, 11 i 12 predmeta nabave ocijenjen neosnovanim.

U odnosu na žaliteljevo o osporavanje valjanosti ponude ponuditelja Terrakom d.o.o., koji je odabran kao najpovoljniji ponuditelj u grupi 1, dok je u grupama 5, 7, 9 i 12 drugorangirani ponuditelj u pogledu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi utvrđeno je kako slijedi.

Iz dokumentacije spisa proizlazi da je ponuditelj Terrakom d.o.o., u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi, dostavio Popis glavnih pruženih usluga od 8. siječnja 2023. u kojem je naveo ukupno 9 (devet) izvršenih usluga, i to: E.ON Hrvatska d.o.o. Zagreb, Ugovor o pružanju usluga u fiksnoj telefoni- usluge besplatnog poziva, vrijednost usluge bez PDV-a 240.204,00 EUR, 1.1.2020.-31.12.2022.; Akton d.o.o., Zagreb, Ugovor o pružanju telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži, 495.476,00 EUR, od 1.1.2020. do 31.10.2023.; Signum telekomunikacije d.o.o., Zagreb, Ugovor o poslovnoj-tehničkoj suradnji-usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži, vrijednost 150.878,00 EUR, od 1.1.2020. do 31.10.2023.; Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Usluge fiksne telefonije, vrijednost 39.253,00 EUR, od 1.3.2023.- 31.10.2023.; Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Podatkovne usluge koje obuhvaćaju povezivanje lokacija naručitelja u podatkovnu mrežu prve i druge razine, vrijednost 104.568,00 EUR, 1.1.2023.-31.10.2023.; Contacto bueno d.o.o.

Zagreb, Ugovor o priključenju na Terrakom telekomunikacijsku mrežu i pružanje usluge SIP trunk, 57.930,00 EUR, od 1.10.2022. do 31.10.2023.; Financijska agencija, Zagreb, Usluge mrežnog povezivanja uz uspostavu podatkovnih virtualnih privatnih mreža i uspostave udaljenog pristupa 134.338,00 EUR, 1.1.2022.-31.10.2023.; Klemm sigurnost d.o.o., Zagreb, Ugovor o pružanju usluge u fiksnoj telefoniji i pristup internetu, 35.366,00 EUR, od 1.1.2020.- 31.10.2023. i IT Jedan d.o.o. Zagreb, Ugovor o pružanju telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži- usluge fiksne telefonije i besplatnog poziva, 1.329.452,00 EUR, 1.1.2020.-31.10.2023.

Nadalje, iz EOJN proizlazi da je odabrani ponuditelj 16. siječnja 2024. dostavio pojašnjenje da su sve iskazane usluge u Popisu glavnih usluga pružene zaključno s 31. listopada 2023. i da je na predmetnom dokumentu omaškom naveden datum 8. siječnja 2023. umjesto točnog datuma 8. siječnja 2024.

Na osnovu uvida u EOJN utvrđeno je da je naručitelj tijekom postupka pregleda i ocjene ponuda izvršio provjeru predmetnih referenci kod druge ugovorne strane (E.ON Hrvatska d.o.o., Akton d.o.o., Signum telekomunikacije d.o.o. Financijska agencija, Klemm sigurnost d.o.o., IT Jedan d.o.o., Hrvatski zavod za zapošljavanje) vezano za iskazane vrijednosti te je zaprimio njihove potvrdne odgovore do zaključenja zapisnika o pregledu ocjeni ponuda dana 22. siječnja 2024, a odgovor Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nakon zaključenja predmetnih zapisnika.

Ocjenjajući ovaj žalbeni navod, a uzimajući pritom u obzir način na koji je naručitelj točkom 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi propisao traženi uvjet tehničke i stručne sposobnosti, pri čemu nije definirao što će smatrati sličnim uslugama, proizlazi da taj pojam nije moguće previše usko tumačiti na način kako to čini žalitelj smatrajući da je jedino relevantno iskustvo ono koje odgovara konkretnom predmetu nabave.

U odnosu na reference Financijske agencije i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, žalitelj u bitnom navodi da su u pitanju podatkovne usluge odnosno usluge mrežnog povezivanja koje nisu iste niti slične predmetu nabave tj. javnoj govornoj usluzi. Naručitelj s druge strane, obrazlaže da su usluge pristupa internetu i podatkovne usluge, ali i glasovne usluge, javne elektroničke komunikacijske usluge koje se pružaju uz naknadu, putem iste nepokretne mreže, i da su ne samo slične, već i ovisе jedna o drugoj i koriste istu ili sličnu opremu putem koje se realizira sama usluga. Dalje objašnjava da u ovom postupku nabavlja i pristup Internetu putem xDSL usluge, što je vidljivo iz opisa predmeta nabave, stoga se usluge podatkovnog ili mrežnog povezivanja i govorne usluge smatraju istim ili sličnim uslugama, odnosno obuhvaćene su pojmom telekomunikacijske usluge. Ovo tijelo prihvaća takvu argumentaciju naručitelja, te je stava da su osporavane reference sukladne uvjetu iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi.

Vezano za referencu IT Jedan d.o.o. žalitelj navodi da je u pitanju referenca koju je ponuditelj izdao sam sebi budući su u pitanju društva povezana vlasničkom strukturom. Po ocjeni ovog tijela ne može se reći da je u pitanju vlastita referenca ponuditelja, jer je referencu izdalo društvo IT Jedan d.o.o. za usluge u nepokretnoj mreži- fiksne telefonije i besplatnog poziva koje su pružene od strane odabranog ponuditelja, pri čemu žalitelj ne osporava da je odabrani ponuditelj uredno izvršio navedene usluge. Okolnost da su u pitanju povezana društva ne znači sama po sebi da podaci iskazani u referenci IT Jedan d.o.o. nisu istiniti. Pogrešan je i stav žalitelja kada navodi da provjera referenci kod druge ugovorne strane IT Jedan d.o.o. zbog činjenice vlasničke povezanosti navedenih društava nije svrsishodna. Iz dokaza koje

je dostavio žalitelj u žalbenom postupku ne proizlazi da je autentičnost sporne reference dovedena u pitanje.

U odnosu na referencu Akton d.o.o., čija vjerodostojnost je žalitelju sporna iz razloga što je ista referenca korištena u postupku javne nabave naručitelja Grad Sisak, ali u manjem iznosu, potrebno je navesti da sama nepodudarnost iznosa iskazanih cijena ne znači nedvojbeno da nominirane usluge iz popisa glavnih usluga nisu izvršene u iskazanom vremenskom razdoblju i iskazanom iznosu. U postupku javne nabave naručitelja Grad Sisak u spornoj referenci iskazana je vrijednost usluga od 267.031,74 EUR za razdoblje od 1.9.2020. do 31.5.2023., dok je u referenci priloženoj u konkretnom postupku iskazan iznos od 495.476,07 EUR bez PDV-a za razdoblje od 1.1.2020. do 31.10.2023. Bitno je navesti da žalitelj ne osporava da je odabrani ponuditelj uredno izvršio navedene usluge.

Za ocjenu žalbenog navoda potrebno je navesti da je naručitelj tijekom pregleda i ocjene ponuda izvršio provjeru navedenih referenci kod druge ugovorne strane, te dodatnu provjeru po izjavljenoj žalbi, te je utvrdio da su u pitanju usluge sukladne uvjetu iz točke 5.3.1.3. dokumentacije o nabavi (u smislu da su usluge iste ili slične predmetu nabave), dok žalitelj navedene dokaze slijedom članka 403. stavka 2. ZJN tijekom žalbenog postupka nije uspio osporiti. Stoga je u konkretnom slučaju žalbeno tijelo prihvatilo argumentaciju naručitelja i odabranog ponuditelja te predmetni žalbeni navod vezano za ocjenu valjanosti dostavljenih referenci ponuditelja Terrakom d.o.o. Zagreb, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz članka 403. ZJN, ocijenilo neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. tog Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda postupka javne nabave.

U skladu s prethodno navedenim, na temelju članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 66.360,00 eura. Sukladno članku 431. stavku 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka pa je odlučeno kao pod točkom 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENICA PREDsjednice

Nelica Vidić

